

Jsme folklorní velmocí,

říká v rozhovoru pro Zpravodaj náš host - předseda Folklorního sdružení České republiky Zdeněk PŠENICA

Pane předsedo, můžete našim čtenářům přiblížit jaká vlastně byla vaše cesta z rodného Valašska až na samý vrchol českého folkloru?

Ačkoli pocházím z oblasti na folklor velmi živoucí, začínal jsem s folklorem relativně velmi pozdě, až v sedmnácti letech v souboru Beskyd. Přivedla mě do něj sestra, která od dětství v souboru tancovala.

K tomuto období se váže také jedna pragmatická událost. Moje sestřenice se chystala na svatbu. Já ale nechodil do tanečních a tak, abych si mohl při tom svatebním veselí také pořádně zatančit, dal jsem se do souboru. Učil jsem se nejdřív polku a valčík, ale moc mi to nešlo. Tak jsem cvičil a cvičil, až jsem v souboru zůstal natrvalo. Po pár letech jsem se dostal do vedení a pak jsem se stal nejmladším vedoucím souboru v okrese Vsetín. Poté následovala i určitá souhra náhod. Byl jsem zvolen do tehdejší revizní komise Folklorního sdružení a tehdy si mne vybral výkonný tajemník, abych dělal propagačního šéfa jednoho velkého dětského festivalu s rozpočtem mnoha milionů korun a v návaznosti na to jsem dostal nabídku, abych se stal výkonným tajemníkem FoS ČR. Takže počátkem devadesátých let jsem odešel do Prahy a do roku 1997 jsem tuhle zodpovědnou funkci v poměrně složitém období, plném nedůvěry v nově vzniklou velkou neziskovou organizaci, vykonával. Kdybych věděl dopředu, co mě v Praze potká, asi bych tehdy dostal strach.

Od roku 1997 jsem se ujal funkce předsedy, kterou vykonávám do dnešních dnů. Dnes jsme jednou z největších neziskových organizací v zemi, máme obrovskou členskou základnu, stali jsme se největším kulturním sdružením s celorepublikovou působností a také jsme mimo jiné jednou z největších dětských a mládežnických organizací vůbec.

Jak vypadá pracovní den předsedy Folklorního sdružení ČR a co vše musí z titulu své funkce řídit a ovlivňovat?

Folklorní sdružení má široké pole působnosti: stará se o soubory, vstupuje do festivalů a to mnohdy velmi aktivně. A právě oblast festivalů a akcí patří přímo

do mé působnosti. Garantujeme festivalům zahraniční pomoc, organizační, propagační, materiální i finanční pomoc. V posledních letech se snažíme řešit tuto oblast i z hlediska cestovního ruchu. Oblast festivalů je jednou z pěti, které FoS má. Spočívá i v přímém úkolování ředitelů festivalů. Spoustu času mi také zaberou jednání s institucemi, ústavními činiteli, představiteli krajů a když si vezmeme, že FoS aktivně spolupracuje s devíti ministerstvy, která mají devět ministrů a několikánásobně větší počet náměstků, jistě si dovedete představit, co vše to obnáší. Dále je to aktivní a zcela konkrétní spolupráce s 27 odbornými institucemi typu Valašského muzea v Rožnově pod Radhoštěm, Národního ústavu lidové kultury, Správy českých center a řady dalších. No a díky našemu postavení v neziskovém sektoru aktivně komunikujeme se 76 neziskovými organizacemi.

Samozřejmě, řeším také epizody z oblasti zahraniční spolupráce, přijímám zahraniční delegace, jednám s čelnými představiteli našich partnerských organizací a velkých mezinárodních folklorních institucí.

Podílím se také na zabezpečení našich majoritních akcí. FoS právě výrazně vstupuje do dětských přehlídek. Je hlavním vyhlášovatelem a pořadatelem celostátní přehlídky Zpěváček, kterou letos projde šest tisíc talentovaných dětí. Pak jsou to různé nadstavby těchto projektů, jako galakoncerty Zpíváme pro radost, Zpěváček Slávik... Před 15 lety jsme vytvořili Festival písní a tanců Luhačovice, který se zařadil mezi nejvýznamnější dětské festivaly v Evropě. Zaštiťuje jej mimo jiné předseda Parlamentu ČR pan Sobotka. No a Chodové dobře vědí, že asi před čtyřmi léty jsme spolu s hl. městem Prahou a Prahou 1 vytvořili v historickém centru města mezinárodní folklorní festival Jarmark, který se letos uskuteční na přelomu srpna a září. Předpokládám, že počet účinkujících bude podobný jako loni, tedy kolem tisícovky z deseti zemí světa, přijde kolem 70 000 návštěvníků, kteří shlédnou i řadu doprovodných akcí. V roce 1992 FoS vytvořilo nesoutěžní cyklus přehlídek Prameny, který pokračuje i v současné době.

Neměl bych v této souvislosti zapomenout na takovou třešničku na pomyslném dortu našich akcí, kterou je Národní krojový ples ve Žďáru nad Sázavou. Je to reprezentační akce FoS, která se letos dočkala svého desátého pokračování. Letos tam bylo 750 krojovaných a na 500 účinkujících

vystoupilo v komponovaném programu. Podobně tomu bude i v příštím roce.

V pracovním diáři předsedy FoS je zaznamenána také spousta společenských setkání, pracovních porad a zahraničních cest. Sdružení se také podílí na spoustě projektů, zrovna nedávno vybrali vítěze celostátní ankety o nejlepšího učitele ÁMOS pana učitele Sedláka. Některé projekty probíhají na mezinárodní bázi.

Folklorní sdružení je ale také známo kvalitní vydavatelskou činností...

Nechci zapomenout ani na ediční činnost (37 publikací), kterou má na starosti hlavně místopředseda a také je tam šéfredaktor časopisu Folklor, jež letos změnil svoji grafickou i obsahovou podobu. Vydali jsme 37 publikací, kolem 60 DVD nosičů, množství hudebních CD a bezpočet drobných tiskovin.

Výsledky naší práce spoluvytváří tým mých spolupracovníků spolu se spoustou lidí po celé republice. Práce předsedy FoS není ohraničena pracovní dobou, podobně jako ústavního činitele nebo prezidenta. Mám na rozdíl od většiny svých kolegů alespoň tu výhodu, že jsem nějak honorován, na rozdíl od nich a 17 regionálních předsedů, kteří svoji práci, podobně jako vy v chodském sdružení, dělají zcela nezištně a zdarma. Tato práce není často doceňována nejen nejbližším okolím ale ani představiteli měst a regionů, v jejichž prospěch se uskutečňuje. Mohu ale potvrdit, že na té nejvyšší úrovni není ministra, který by nevěděl o činnosti FoS. S potěšením mohu říci, že dnes je Česká republika folklorní velmocí. Ač to zní možná trochu nadneseně, není mnoho zemí, kde by měli pod jednou střechou 400 souborů a 55 festivalů. To v podstatě nemá ve světě obdobu.

I přes tyto nesporně významné úspěchy by se možná dalo ještě něco vylepšit. Vidíte nějaké rezervy v práci Folklorního sdružení ČR?

Je pravda, že v poslední době jsme byli za naši činnost vysoce oceněni ministerstvem školství a dalšími významnými institucemi. Přesto ale máme i rezervy. Ty spatřujeme hlavně ve vzdělávání, také nás trápí věci z hlediska financí. Peníze sice nejsou to nejdůležitější, jsou to ale pohonné hmoty pro pořádání festivalů a řady dalších akcí. To vše, včetně Pošumavského věnečku, stojí peníze a náklady se neustále zvyšují. Velcí sponzoři na tuto oblast, přestože má co nabídnout, moc neslyší. To je například jedna z věcí, která by se ještě mohla posunout k lepšímu. Vidím také rezervu ve spolupráci našich a zahraničních souborů. My komunikujeme se 120 státy světa,